

Sarıkamış Harekatı

— Mesut Kılıçoğlu · 07 Ocak 2024

SARIKAMIŞ HAREKÂTI

(Sarıkamış gazisi dedemiz Ali Badur'a ithaf olunur)

Saldırıyordu Ruslar yurdumuza.
Göz koymuşlardı Anadolu'muza.

Serhat Kars'ımı ediyorlar işgal,
Üzüyordu bizi de bu kötü hal.

Kurtarmak için toprağımızı,
Türk olan doğudaki Kars'ımızı,

Harekât yapıldı Sarıkamış'ta,
İmha olacak ordu bu savaşa.

Girmişdi Ruslar Doğu Beyazıt'a,
Orduyu hazırladık kıta kıta.

Kars'ı ve Sarıkamış'ı kurtarmak,
Ermeni ve Rus'u oradan kovmak,

Onun için hazırlandı ordumuz,
Allahüekber Dağları yolumuz.

Hasan İzzet Paşa komutanımız,
Başlar Sarıkamış Harekâtımız.

Galip Paşa ise tüm kolordunun,
Emrindeydi askerlerimiz de onun.

Enver Paşa geliyordu cepheye,
Gitmek ister daha da öteye.

Çok şiddetli kış olmasına rağmen,
Emir veriyordu orduya hemen.

Enver Paşa'nın bu büyük isteği,
Turana gitmekti onun dileği.

Bunun için çıkmıştı ordu yola,
Giriyordu Mehmetçiğim kol kola.

Enver Paşa'dan geliyordu emir,
Sonu ne olacaktı ki kim bilir.

Maalesef görmüştük hezimetini,
Zora sokmuştu böylece devletini.

Yürüyoruz karlı kış gününde,
Pusulamız ise Bakü yönünde.

Aynı zamanda Bakü'nün petrolü,
Vardı elbet onun burada rolü.

Amacımız sahip çıkmak Bakü'ye,
Kavuşmaktır Turan denen ülküye.

Türk dünyasının da önderi olmak,
Rusya'daki Türkleri uyandırmak.

Rus ordusunu kuşatıp bitirmek,
Kafkasları tamamen ilhak etmek.

Emir verir Türk'e komutanımız,
Sarıkamış'a çıkmıştı tugayımız.

Durdurmaktır Kafkaslarda Rusları,
Kaldırılım istedik tüm pusları.

Bunun için çıkıyorduk sefere,
Rahat durmuyor Ermeni kefere.

Yardım ediyor onlar da Rus'a,
Sokacaklardı bizleri kaosa.

Gözüküyor iki hedef de birden,
Saldıracaktık düşmana her yönden.

Maalesef dönüyor kaderimiz,
Telef olacaktı bütün erimiz.

Çok çetindi oranın soğukları,
Geçilmez Allahüekber Dağları.

Bırakmadı buradan Osmanlı'yı,
Bağrına alıyor bütün canlıyı.

Üşüyordu askerimiz, canımız,
Tirtir de titriyordu her yanımız.

Uyuşmuştu ayağımız, elimiz,
Soğuktan ise tutmuyor belimiz.

Suyumuz da donmuştu matarada,
Susuz kaldık bizler ise orada.

Erin vardı sadece kavurgası,
Sırtında takılıydı matarası.

Bununla doyuruyordu karnını,
Feda etti Mehmetçğim canını.

Havladı ardımızdan Rus'un iti,
Üzerimizde gördük bizler biti.

Mümkün değil, yıkanıp temizlenmek,
Bir dakika olsun bile dinlenmek.

Çok kötüydü cephedeki halimiz,
Kıpırdamıyordu bizim elimiz.

Zor duruyordu bu şartlarda erim,
Ağrıyordu vücudumda her yerim.

Buz tuttu sırtımızdaki yiyecek,
Korumadı üstümüzdeki giyecek.

Üşüyordu bu nedenle vücudum,
Azalıyorduki bütün umudum.

Tetik çekemiyordu parmaklarım,
Tipiden duymuyordu kulaklarım.

Akmıyordu damardaki kanımız,
Buradan çıkmak bütün muradımız.

Büzüşmüştü yüzüm ile dudağım,
Yaşamak için vardı çok adağım.

Çok yalvarmıştım Yüce Tanrı'ya,
Kara gömülmüştüm yarı yarıya.

Karla dolmuştu iki postalım,
Tutmuyordu kollarım ile dalım.

Kolu taşıyamadı mavzerini,
Göremezsın bu harbin benzerini.

Yaşandı tarihımız de ilk defa,
Çekiyorduk bu savaşıta çok cefa.

Bedenimin üşüyor her tarafı,
Dağılmıştı birliğimizin safı.

Uzanmıştı Mehmet'im kar üstüne,
Hazırlıklı değildik biz bu güne.

Görmedik hiçbir zaman önümüzü,
Açamıyorduk iki gözümüzü.

İlerleyemedi ordu tipiden,
Bastırıyordu fırtına aniden.

Düşmüştük içine biz kara kışın,
Gidemedi ordum bir arşın.

Kış vermiyordu askerime geçit,
Orada verdik binlerce şehit.

Savaştık biz düşman yerine karla,
Çıktık Sarıkamış'tan zararla.

Düşmüştük yola soğuk bir kış günü,
Karla kesilmişti ordumun önü.

Gidiyordu asker buz gibi havada,
Donuyordu çoğumuz da orada.

Gözüküyor toprak her yer bembeyaz,
Vardı üstüne üstlük, bir de ayaz.

İşliyordu ta iliklerimize,
Çıkıyordu kar da dizlerimize.

Çoğu yerde aşıyor boyumuzu,
Sıkıştırdı kar ve kış ordumuzu.

Bu şartlarda çok zordu ilerlemek,
Veriyordu askerim büyük emek.

Kar içinden çıkmıyor dizlerimiz,
Siliniyor hemen de izlerimiz.

Dolduruyor bastığımız yeri kar,
Osmanlı askeri çok da cefakâr.

Değildik bizler bu soğuğa hazır,
Dağda kalıyorduk ayaza nâzir.

Oralarda vardı çığ tehlikesi,
Korkutuyordu bu bütün herkesi.

Sıkamadık çoğu zaman silâhı,
Dilimizden düşürmedik Allah'ı.

Tevekkül ettik yüce Yaradan'a,
Kavuştu şehidlerimiz de ona.

Şehit olduk dağlarda donarak,
Çıkmıştı Türk bu yola inanarak.

Çok yüksekti bizim de azmimiz,
Ruslara da vardı büyük kinimiz.

Alacaktık onlardan öcümüzü,
Maalesef kış kırdı gücümüzü.

Kuzey Kutbu'ydu Sarıkamış sanki.
Bir dakika durmak zordu inanki.

Kalmıştık olumsuzluklar altında,
Kaybolduk hepimiz karın altında.

Ayağımda yoktu kışlık postalım,
Gidipte düşmana kurşun atalım.

Enver Paşa'ydı bunun sorumlusu,
Donup gidiyordu Türk'ün ordusu.

Dayanamadı askerim bu şartlara,
Cephede girdi kara topraklara.

Düşman üstüne silâh tutmadan,
Şehit olduk, tek bir kurşun atmadan.

Kar olmuştu bizlere birer kefen,
Bu duruma nasıl dayanırsın sen.

Kaybımız hiçte az değil, doksan bin,
Rus'u kovmak için etmiştik yemin.

Ellerimiz dokunmadı tetiđe,
Yazık ettik orada Mehmetçiđe.

Hedefimiz düşmanları vurmak,
Ermeni ve Ruslardan hesap sormak.

Aleyhimize tabiat şartları,
Çok kansızdı şu Moskof uşakları.

Ruslarla birlikteydi Ermeniler,
Zulüm yapıyor soysuz câniler.

Ders verelim dedik bizler onlara,
Kıymıştı Ermeniler çok canlara.

Oluyordu Ermeni mezalimi,
Kovalım dedik bizler bu zalimi.

Ermeniler verdi Ruslara destek,
Şehit ettiler Türkleri de tek tek.

Hep birlikte biz şehadete koştuk,
Binlerce Mehmet'le Cennet'e uçtuk.

Her şeye değerdi bu vatanımız,
Feda olsun dedik ona canımız.

Yürüyordu ordumuz bu arzuyla,
Karşılaştık bizler kara yazıyla.

Her şeyi almıştı Paşamız göze,
Gerek kalmadı artık hiçbir söze.

İstanbul'dan yola çıkmıştı yardım,
Hedefine ulaşamadı bu adım.

Donanmamız Karadeniz'den gider,
Ruslar bizim vapurları yok eder.

Taşıyorlardı askeri malzeme,
Ulaşamadı bunlar askerime.

Veremedik ordumuza desteği,
Gerçekleşemez Enver'in isteği.

Sarıkamış'tı sözün bittiği yer,
Hak'ka kavuştu orada binlerce er.

Yatıyordu Mehmetler üçer beşer,
Kara kış olmuştu hepimize şer.

Yürekleri dağlar bunun acısı,
Ardından ağlar anası bacısı.

Çok kötüydü Sarıkamış âfeti,
Mateme boğuyor bütün milleti.

Anadolu çekiyordu bu yası,
Kırdı bizi Sarıkamış havası.

Yaşayalım birlikte bu duyguyu,
Unutmaz Sarıkamış'ı Türk soyu.

Şahitti dünya Türk direnişine,
Yaradı bunlar Moskof'un işine.

Bir anda yok olmuştu Türk ordusu,
Sevindirmişti bu olay da Rus'u.

Örmüştü kader Osmanlı'ya ağı,
Yine de vermedik Rus'a toprağı.

Birer birer öldük ve yıkılmadık,
Düşmanlara kul- köle olmadık.

Vatan uğruna verdik canımızı,
Savunduk doğuda vatanımızı.

Yayıldı bu harekât tüm dünyaya,
Meydan okuduk koskoca Rusya'ya.

Silinmez bunun yıllarca izi,
Sarıkamış'a götürdüm ben sizi.

Tarihe geçiyordu bu harekât,
Kara kıştı buradaki hakikat.

Türk'te vardır her şarta direnmek,
Sarıkamış'ta vermişdik bin emek.

Anıyor Türk genci her yıl onları,
Yâd edelim biz gencecik canları.

Hatırlayalım bütün ceddimizi,
Şehit verdik çoğumuz da dedemizi.

Bunlardan biri de bizim dedemiz,
Anmaktır onu burada gayemiz.

Hüyük'ten gitmişti Sarıkamış'a,
Yakalandı orada kara kışa.

Sarıkamış'ta dedem Ali Badur,
Enver'in arkasından giden odur.

Çıkıp gelmişti Bozok Yaylası'ndan,
Bir kurşunu da yemişti kolundan.

Çok ağırdı kolundaki yarası,
Bize bıraktı gazilik mirası.

Duyarız hepimiz onunla gurur,
Kurşunu sıkmişti dedeme gâvur.

Rus kurşunu taşıyordu kolunda,
Cihat etti dedem Allah yolunda.

Nasip olmaz bu rütbe kimseye,
Onu anlatmak sığmaz ki kelimeye.

Dökülmüştü soğuktan tırnakları,
Morarmıştı elinin parmakları.

Bayındır Hüyük'ten gitmişti harbe,
Çok çileler çekmişti bizim dede.

Dönüyordu köye gazi olarak,
Sevinmişti madalya alarak.

Cepheden geliyordu Kavlak Ali,
Köyde etrafını sardı ahali.

Soyulmuştu derileri donarak,
Dediler ona bunun için Kavlak.

Perişan haldeydi üstü başı,
Anlattı köylüye Sarıkamış'ı.

Söylediđi her Şeye de inandık,
Burada biz Ali dedeyi andık.

Sahip çıktı dedemiz ülkesine,
Gazi dede dediler kendisine.

Enver'i düşürmedi hiç dilinden,
Yaralanmıştı dedem de elinden.

Yozgat'ımın çıkmıştı bağrından,
Duyar bizi Hüyük mezarlığından.

Kınalı Hasan'ın hemşehrisi,
Gavlamıştı vücudunun derisi.

Kavlak Ali olmuştu onun adı,
Buradan geliyordu bu lakabı,

Sarıkamış'ın rahmetli gazisi,
İşte böyleydi onunda mazisi.

Satı Ana anlattı onu bize,
Örnek olsun dedi dedeniz size.

Tanıttı dedeyi Yiğidin kızı,
Ondan alındı kaleme bu yazı.

Sarıkamış'ta dedemiz savaştı,
Yaralanıp gaziliğe ulaştı.

Asker oldu orduya yedi sene,
Derdi vatan için giderim yine.

Geçti dedem anadan, yardan, serden,
Yiğitlerin harman olduđu yerden,

Dünyaya geliyordu Yozgat şehrinde,
Gazi olmak yazıldı kaderinde.

Kabul etmedi verilen maaşı,
Kemâle ermişti dedemin yaşı.

Bu maaş nerden çıktı şimdi niçin,
Ben parayla savaşmam vatan için!

Dilinden döküldü bu güzel sözler,
Torunları Ali Badur'u özler.

Kapattı gözlerini bu dünyaya,
Gidiyordu dedem yüce Mevlâ'ya.

Unutma gazini, şehidini,
Bozok Yaylası'nın bu yiğidini.

Huzurlarında saygı ile durun,
Ruhu da şad olsun Ali Badur'un.

Oldular onlar birer kar çiçeği,
Böyleydi Sarıkamış'ın gerçeği.

Baharla bir kardelene döndüler,
Hepsi de bu vatan için öldüler.

Yaz gelince burcu borcu koktular,
Vatanıma buzdan bekçi oldular.

Anaları söyler en güzel ağıtı,
Acısı kavurdu tüm kâinatı.

Cephede vardı kurmaylık hatası,
Çekecektik bizler bu yüzden yası.

Harekât iyi planlanamadı,
Bir zafere de ulaşamadı.

Cezası kesildi Mehmetlerime,
Yazık oldu bütün emeklerime.

Uğramıştı ordumuz bozguna,
Yakıştıydı bu hiç Türk ırkına.

Ne yazık ki şehidler verdik sayısız,
Düşman askerlerinin hepsi de arsız.

Utanmadan karşımıza çıktılar,
Görünce de bize kurşun sıktılar.

Bahara kadar durdu cesetlerim,
Bozulmadı bu yüzdende etlerim.

Kar yapmıştı şehide morg görevi,
Mateme boğdu bu olay her evi.

Mehmetçiğim gelmişti her bölgeden,
Donarak ölmekti bizi kahreden.

Topluca definler yaptık Nisanda,
Hiç can kalmamıştı bütün insanda.

Şehidleri törenle defin ettik,
Koskocaman ordumuzu kaybettik.

Gel de bu bozguna da üzülme sen,
Bir fırtınaydı üstümüzde esen.

Silindir geçmişti üzerimizden,
Kalkamazdık artık biz yerimizden.

Ölecektik hepimiz kahrımızdan,
Çıkmıştı şehidlerim bağrımızdan.

Yollamıştık şehidleri Cennet'e,
Feda oldu canlarımız devlete.

Devlet-i Ebed Müddet için öldük,
Sarıkamış'ta hezimetini gördük.

Anlatmaya yetmez bu kelimeler,
Boğazımda düğümlendi cümleler.

Boğdu bütün milleti gözyaşına,
Sanki zehir karışmıştı aşına.

Kalkmak zordu bu olayın altından.
Vurmuştu kader Türkleri sırtından.

Artık söylenecek bir söz kalmadı,
Enver Paşa'nın dediği olmadı.

Bu olay gitti onun da ağrına,
Saplanmıştı hançer Türk'ün bağrına.

Kaybetmiştik gencecik fidanları,
Hatırlattık burada onları.

Minnettarız şehide, gazimize,
Göz attık Sarıkamış Harbimize.

Bu savaşın komutanı Enver'di,
Kafkasları aşmaktı onun derdi.

Bakü'ye ulaşmak muradıydı,
Sarıkamış Harbi bunun adıydı.

Gerçekleşmedi muradı Enver'in,
Bizde üzüntü yaptı çok da derin.

Harekâtın en başındaydı Enver,
Bu kış şartları olmasaydı eğer,

Aşacaktı Türk ordusu dağları,
Kafkas'ta kurulurdu otağları.

Yaver gitmedi bizim de şansımız,
Sarıkamış'ta ağrıdı başımız.

Olsaydı bu harekât yaz günü,
Açılırdı elbet Türklerin önü.

Giderdik mutlaka Turana kadar,
Ederdik Kafkasları Ruslara dar.

Uğramıştık karın, kışın hışmına,
Bu olayla dönmüştük biz şaşkına.

Yanıyordu onun için bağrımız,
Şehidleri anmaktır tüm çağrımız.

Şad edelim ruhunu şehidlerin,
Askeriydi hepsi de Enver'in.

Gidiyorduk onun emirlerince,
Dehşete düştük cepheyi görünce.

Yaşayıp görmedik böyle bir hali,
Çok bozuktu askerin morali.

Gitmiştik Rus ordusunu yenmeye,
Dermanımız yoktu ilerlemeye.

Hazırlıksız çıkmıştık bu akına,
Sanki girmiştik buzdolabına.

Buz gibi olduk, üşüdük, yıkıldık,
Olduğumuz yerlere çakıldık.

Ah! diyerek biz içimizi çektik,
Karın içine donarak devrildik.

Teslim ettik Tanrı'ya ruhumuzu,
Göremeden öldük çocuğumuzu.

Ayrıldık eşimizden, oğlumuzdan,
Dönmedik bir kere de yolumuzdan.

Geride bıraktık evladımızı,
Onlara bıraktık soyadımızı.

Kalmıştı çocuklarımız da yetim,
Size ettim Sarıkamış'ı takdim.

Sarıkamış'ta ömrümüz son buldu,
Vatan bizim kanımızla yoğruldu.

Vatanı içindi bütün kavgası,
Sarıkamış Türk'ün onur sayfası.

Sarıkamış'ı bizler unutmadık,
Yurdumuza canımızı adadık.

Kar altında kalmıştı şehidlerim,
Onlara Fatıha okur dillerim.

Ruhları için el Fatıha

ŞAİR MESUT KILIÇOĞLU

NOT;

ÇIKACAK OLAN 800 SAYFALIK TÜRK TARİHİNİ BAŞTAN SONA DESTAN ŞEKLİNDE ANLATAN
"ALTAYLARDAN TUNA'YA KIZILELMA'YA TÜRKLER "KİTABIMDAN SARIKAMIŞ HAREKÂTIYLA İLGİLİ
BİR BÖLÜM